

Tengeralattjárók fejlődése

Hozzáadta: shadowrunner
2004. október 20. Szerda 19:28

Jelentős nagyívű tengeri forradalom megy végbe, melynek során a tengeralattjáró a tengeri hadviselés legfontosabb elemévé válik. A víz alatti tengeri hadviselés azon haditengerészeti eszközök, amelyek tengeralattjárókkal is rendelkeznek. A mátszaki fejlődés mind több nemzet számára teszi lehetővé a bonyolult hadiszerkezetek gyártását. 1987-ig csak öt ország (Egyesült Királyság, Franciaország, Egyesült Államok, Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság) haditengerészete alkalmazott atommeghajtású tengeralattjárókat, 1988-ban azonban már India is csatlakozott hozzájuk. Rajtuk kívül Kanada, Brazília és Argentína tervezi még, hogy a közeljövőben atommeghajtású tengeralattjárókat állít rendszerbe. Ráadásul olyan mátszaki áttörések jelei is mutatkoznak, amely nem atommeghajtású tengeralattjárók számára is lehetővé teszi, hogy leküzdjék a tápusok legnagyobb hátrányait, azaz huzamosabb ideig alkalmazhatók a víz alatt.

Az 1960-as évek közepéig a tengeralattjárók elsődleges feladata az ellenséges hadihajók és kereskedelmi hajók támadása volt. Ez a feladat még napjainkban is létezik, a tengeralattjárókat indított ballisztikus rakéták és robotrepülőgépek megjelenésével azonban megnőtt a hadászati jelentőségük, mert már az ellenség hajótoroszájra cölök megsemmisítésére is feladatul kapták. Harmadik feladatuk az ellenséges tengeralattjárók elleni harc. Ezt a feladatot leghatékonyabban az atommeghajtású tengeralattjárók képesek elvégezni, de erre a célra a dizel-elektromotoros meghajtású hajók is jó alkalmazhatók, annál is inkább, hogy még több száll ilyen eszközt szolgáltattak a 39 haditengerészeten. Ezeket támadási feladatokra, általában jórészt víz alatti tevékenységekre és "speciális feladatok" végrehajtására használták. A tengeralattjárókat 1850-es években a kereskedelmi és hadiflották a vitorlázás helyett a gőzhajókat kezdték alkalmazni. A fatestes hajókat acéllemezes építésű hajótestek váltották fel. Ez a változás a hadihajókban is gyökeres változást okozott. A páncélos hajók elleni harc pedig új eszközt kívánt meg. A gyors technikai fejlődés általában fellendítette az acélipar megerősödését, az új fegyveripari igények miatt lehetőséget a tengeralattjárók kidolgozására, amelynek elmélete már jóval korábban kialakult, de a technikai adottságok nem voltak megfelelőek a megvalósításához. Az első tengeralattjáró megépítését Wilhelm Bauer mérnök nevezte meg. 1851-ben Kielben készült el a tengeralattjáró, amely már rendelkezett azokkal a jellemzőkkel, amelyek az új hajótípusok meghatározójává váltak. Azonban 1851 február 1-én végzett próbateljesítésén a hajó elsüllyedt, 3 fő legénységszemély csak nagy szerencsével menekült meg. (1887-ben kiemelték az óceánba került, így maradt fenn a világ első tengeralattjárója. Azonban 1851 február 1-én végzett próbateljesítésén a hajó elsüllyedt, 3 fő legénységszemély csak nagy szerencsével menekült meg. (1887-ben kiemelték az óceánba került, így maradt fenn a világ első tengeralattjárója.) Azonban 1851 február 1-én végzett próbateljesítésén a hajó elsüllyedt, 3 fő legénységszemély csak nagy szerencsével menekült meg. (1887-ben kiemelték az óceánba került, így maradt fenn a világ első tengeralattjárója.) Azonban 1851 február 1-én végzett próbateljesítésén a hajó elsüllyedt, 3 fő legénységszemély csak nagy szerencsével menekült meg. (1887-ben kiemelték az óceánba került, így maradt fenn a világ első tengeralattjárója.) Azonban 1851 február 1-én végzett próbateljesítésén a hajó elsüllyedt, 3 fő legénységszemély csak nagy szerencsével menekült meg. (1887-ben kiemelték az óceánba került, így maradt fenn a világ első tengeralattjárója.)

- Németország: 28 db
  - Ausztria-Magyarország: 7 db
  - Nagy-Britannia: 65 db
  - Franciaország: 64 db
  - Japán: 12 db
  - Oroszország: 29 db
  - Olaszország: 9 db
  - Egyesült Államok: 26 db
- Már a hadműveletek kezdetén kitűnt, hogy a petroliummotor alkalmatlan, mert messziről elárulja a tengeralattjárót. A német haditengerészet 4 hónap alatt 5 hajót vesztett, ugyanis a fehér petroliummal már 37 km-re látható volt. A tengeralattjárók tovább korszakosultak. 1915-16-ban páncélozott parancsnoki toronyot, fedélzeti lámpákat és géppuskákat helyeztek el rajtuk, tartályban szállított tartalék torpedók és ázémányag problémája is megoldódott. Ugrásszerűen nőtt a hajók sebessége, nagysága, hatótávolsága, merőlécsi mélységekkel a merőlécsi idő. 1914 szeptember 22-én egy rögtön tőpuszó u-9 tengeralattjáró három torpedóval három tonnájs angol páncélos cirkálókat süllyesztett el. Erre már az összes admirális felügyelt, Áme itt van egy jó fegyver, melynek segítségével lehetőségei miatt nem remélhettem, hogy felszárni flottájával felfigybe kerül. A német flottafejlesztés 1914 végén a háborús anyaghiány kényszerítette csökkenni, és csak a könnyű hajók építését folytatták, kényszerűen viszont jelentősen növelték a tengeralattjárók és torpedónaszádok gyártását. A háborús idő alatt csak 2 csatahajót és 2 csatacirkálókat fejeztek be. Nem állt jobban az osztrák-magyar haditengerészet sem. Az 1914-ben éppen megkezdett flottafejlesztést már az év végén leállították, egyetlen jó nagy hajóegység sem épült meg. Az egész háborús időszak alatt a meglévő 7 tengeralattjáró mellő 12 db-ot építettek, egyet székelt 7 db-ot pedig a német haditengerészet adott át. 1918-ban 20 modern tengeralattjárót kezdtek építeni, de már nem fejezték be őket. Németországban az első világháború alatt összesen 419 tengeralattjárót készítették, ebből 396 vetettek harcba és 178 süllyedt el harci cselekmény közben. A német tengeralattjárók nagy veszteségeket okoztak az antant hadigépezetnek, de nem voltak képesek a háború sorsát sem megváltoztatni, sem elárnteni. Ebben a háborúban elpusztult tengeralattjárók száma:
- Német: 199 db
  - Osztrák-Magyar: 9 db
  - Angol: 51 db
  - Francia: 14 db
  - Olasz: 10 db
  - Amerikai: 3 db
  - Orosz: 28 db
  - Japán: 1 db
  - Ausztrál: 2 db
  - Dán: 1 db
- A gépezetben a megmaradt német és osztrák-magyar hajókat az antant államok kellett átadni, ahol lebontották őket.